

..... [p1]

Eerweerde Heer en Vriend.

Zoudt gy niet willen zoo goed zyn de noodige toelatinge te verzoeken voor my en aan wien 't behoort, om te mogen als getuige voor den Kortrykschen rechtbank verschynen en des gevraagd zynde mynen eed doen. 't Is op den 8 April te doen en ik hope dat gy my in tyden zult willen laten weten.

Daar is questie van zekeren Clevers, dien ik nooit gehoord of gezien en hebbe, die te Wevelghem waar ik nooit geweest en hebbe, in mynen name werkvolk te werk gesteld geeten en gedronken heeft verzeerende dat ik op gestelde dag en date met Mynheer den Deken ging achter komen om alles te betalen.

Als het steenen regent ze val[!]en altyd op mynen kop.

Nollet heeft my zyn notice sur le particularisme etc. gezonden.¹

Ik meende dat het geheel

..... [p2]

wat anders ging zyn van sterkte 't Is een vervolg op Bergés Cretins² op Bergés M^{lle} van Biervliet³ op den baleine de l'Apocalypse en de affaire van de leuvensche Professors tegen Van Beneden fils⁴ en endelyk van de academische voorstellen om al de kerk schilderyen in een Museum te hangen, waarop Coomans in La Paix uitkomt met zynen voorstel of het niet geradig en zou zyn de Academie zelve in een Museum van oudheden te steken, en te supprimeeren

.....

- 1 Nolets lezing van 2 februari was begin maart gepubliceerd in de handelingen: J. Nolet de Brauwere van Steeland, Notice sur le particularisme linguistique flamand de la Flandre Occidentale. In: Bulletin de l'Académie: 43 (1874) 37, p.206-235.
- 2 Bij de bespreking van de nationale statistieken in de Kamer van volksvertegenwoordigers begin 1873 had professor Henri Bergé het Vlaamse landgedeelte ellendig en achterlijk genoemd met woorden als 'crétins' en 'idiots'.
- 3 Mélanie Van Biervliet, directrice van een pensionaat in Tielt, publiceerde in 1863 de brochure 'De l'éducation dans les pensionnats de demoiselles', waarin ze het ideaal van de onderdanige, huiselijke vrouw schetste. In 1864 hekelde de liberale professor Henri Bergé dit conservatieve vrouwenbeeld en opvoedingsideaal in de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Deze kritiek op het katholiek onderwijs leidde tot een fel debat dat opnieuw oplaaide in 1871 tijdens de begrotingsbesprekingen.

Ik heb brieven van Bogaers Conscience Alberdingk Bormans[.] Leopold heeft een boek uitgegeven waarin van onze verzen gelofd worden.⁵ Ik heb brieven van Decort, in den Almanak van Thym staat veel⁶ etc etc maar ik peinze dat er geen

..... [p3].....

antwoorde noodig en is. Decort zou zeker wel willen dat wy 14 dagen of 3 weken zyne Toekomst vol schryven 't Is beter van al de gedane observatien profyt trekken; de aangegeven fouten wegdoen verbeteren en versterkt voort doen, onzen actif te berde brengen en Nollet brave uitlachen met nog een hoop andere daarby.

Wat een geluk dat hy op geen dingen gekomen is gelyk den Waar 't vliegen wilt van Duimke schoot een pruimke etc.⁷ en van Woorden en zyn geen oortjes⁸ uit welke spreuke al het staal en de kruime weggecorrigeerd is en zoo veel andere dingen die tegen ons eigen opzet strydig zyn

Woorden

En zyn geen oorden

moet het zyn; dan hebt gy 1° de

..... [p4].....

.....

- 4 Een eerder incident vond plaats in de Academie Royale naar aanleiding van een verslag van professor Van Beneden over een reis door Zuid-Amerika tijdens de zitting van 7 juni 1873. Hierin verwees hij terloops naar de fabel van Jonas in de buik van een walvis. In de polemiek met de katholieke wetenschappers die volgde, stelde de liberale Brusselse krant *L'Etoile* zich de vraag hoe de wetenschap zich kon ontwikkelen als ideeën opgesloten bleven in de "buik van de walvis van de Apocalyps".
- 5 In de bundel *Uit Zuid-Nederland: Vlaamsche verzen en versjes* (1868) nam samensteller L. Leopold gedichten op van Guido Gezelle, Eugeen Van Oye en Karel De Gheldere.
- 6 Alberdingk Thym had in zijn *Volks-Almanak voor Nederlandse katholieken* vanaf 1859 werk opgenomen van Guido Gezelle, Karel De Gheldere, Eugeen Van Oye, Victoe Huys en anderen. In 1863 nam hij zelfs een reeks 'West-Vlaamsche dichtspranken' op.
- 7 Op 12 oktober 1872 verscheen in de eindrubriek 'Waar 't vliegen wilt' van Rond den Heerd het volgende rijmpje: "Duimken schoot een pruimken; hij was zoo blij, hij schoot er wel drij; hij was zoo verwonderd; hij schoot er wel honderd ; hij was zoo dul, hij deed zijn broekskén vul." (p.398)
- 8 Op 27 juli 1873 verscheen in de eindrubriek 'Waar 't vliegen wilt' van Rond den Heerd de speuk "Klappen en zyn geen oordjes" (p.280).

echte oude spreuke van 't volk 2^o dan hebt gy 't rym 3^o dan hebt gy 3^o den paradoxe tusschen zuidersch woorden, en noordersch oorden; die alle twee verba beteekenen en als geen verba aangegeven worden, en eindelyk 4 den waren zin

Klappen en is geen betalen

Zeggen en is geen doen

Blyve in afwachtinge van den gevraagden dienst⁹ [*ulieden*] in [*Christo*]

Guido Gezelle

..... [5].....

.....

9 De vraag uit de eerste alinea om toestemming te krijgen om als getuige op de rechtbank te verschijnen.

Briefbeschrijving

Verzender	Gezelle, Guido
Ontvanger	[Duclos, Adolf Juliaan]
Verzendingsdatum	xx/[03/1874]
Verzendingsplaats	Kortrijk (Kortrijk)
Annotatie	Datum gereconstrueerd op basis van de Jubileumuitgave ; adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie; plaats gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens.
Annotatie	Datum gereconstrueerd op basis van de Jubileumuitgave ; adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie; plaats gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens.
Gepubliceerd in	Brieven van, aan en over Gezelle II, p.152-153 (129a)

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	1 dubbel vel, 206 mm x 131 mm papier, wit papiersoort: 4 zijden beschreven, inkt, purper
Staat	volledig
Vormelijke bijzonderheden	papiermerk: Angoulême
Toevoegingen	op zijde 1 links in de bovenrand: Aan Ad. Duclos ; idem rechts [Maart 1874] (inkt, beide hand P.A. ; op zijde 1 rechts in de bovenrand en op zijde 3 in de linkermarge: notities i.v.m. de datum en transcriptie (potlood, onbekende hand)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge

Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	8650
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.17393

Inhoud

Incipit	Zoudt gy niet willen zoo goed zyn
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	xx/[03/1874], Kortrijk, Guido Gezelle aan [Adolf Juliaan Duclos]
Editeur	Koen Calis; Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent

Publicatiedatum	2025
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
